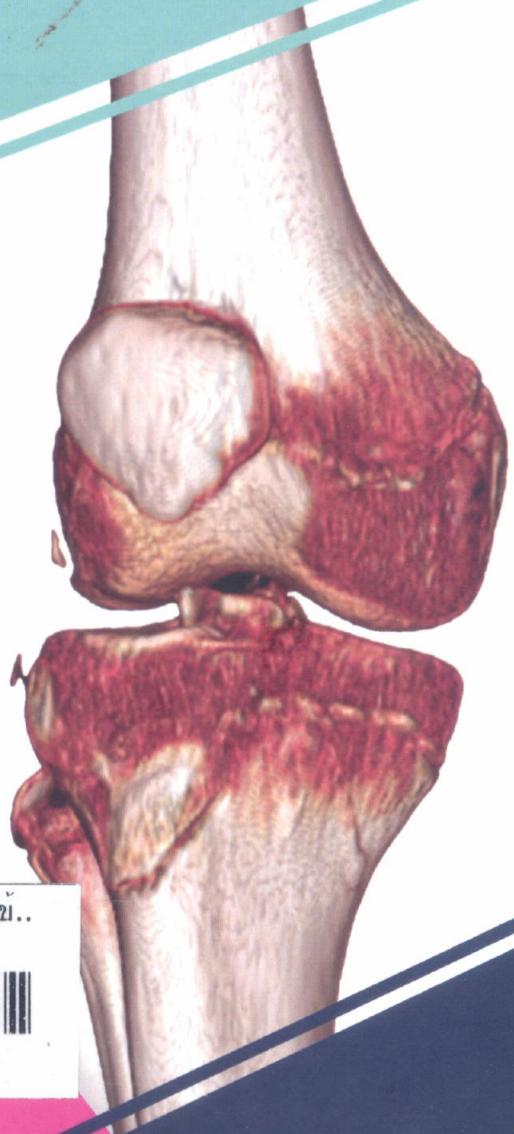

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกและข้อ

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม

การพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกและข้อ..
WY157.6 จ467ก 2562

B0053059
bib:13399115675

จิป

หนังสือที่ได้รับทุนสนับสนุนการเขียนตำราจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558

หนังสือที่ได้รับทุนสนับสนุนการเขียนตำราจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558

จินพิชญ์ชา มะมม.

การพยาบาลผู้ป่วยโรคกระดูกและข้อ.

1. การพยาบาลศัลยกรรมกระดูก.

WY157.6

ISBN 978-616-314-460-7

ลิขสิทธิ์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์จินพิชญ์ชา มะมม
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2562

จำนวน 300 เล่ม

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ท่าพระจันทร์: อาคารธรรมศาสตร์ 60 ปี ชั้น U1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2223-9232

ศูนย์รังสิต: อาคารโคมบริหาร ชั้น 3 ห้อง 317 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12121

โทร. 0-2564-2859-60 โทรสาร 0-2564-2860

<http://www.thammasatpress.tu.ac.th>, e-mail: unipress@tu.ac.th

พิมพ์ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ เอ เอ เซอร์วิส

นายอาทิตย์ พงษ์ภัทรวิทย์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

ภาพปกโดยนายประวิทย์ แวนแคว้น

เลขหมู่ WY157.6
9467ก 8562
เลขทะเบียน B0053059
ฉ.เดือนปี 14 ต.ศ. 2562

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนมีนาคม 2559 จำนวน 300 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 300 เล่ม

ราคาเล่มละ 220.- บาท

สารบัญ

สารบัญรูป	(9)
คำนิยม	(13)
คำนำ	(14)
บทที่ 1 การพยาบาลผู้ป่วยใส่เฟือก (Cast/Slab)	1
ความหมายของเฟือกและการใส่เฟือก	1
วัตถุประสงค์การใส่เฟือก	2
หลักการใส่เฟือก	2
ประเภทของเฟือก	3
ชนิด วัตถุประสงค์ และลักษณะของเฟือก	4
ขั้นตอนการใส่เฟือก	6
การใส่เฟือกแข็ง (Cast)	6
การใส่เฟือกอ่อน (Slab)	8
ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการใส่เฟือก	9
ความหมายและวัตถุประสงค์ของการตัดเฟือก	12
การพยาบาลผู้ป่วยใส่เฟือก	14
การพยาบาลก่อนใส่เฟือก	14
การพยาบาลหลังใส่เฟือก	14
สรุป	25
กรณีศึกษาผู้ป่วยใส่เฟือก	25
การซักประวัติแบบแผนสุขภาพ (11 แบบแผน)	27
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยใส่เฟือก	33
แผนการพยาบาลผู้ป่วยใส่เฟือก	34
เอกสารอ้างอิง	54
บทที่ 2 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการถ่วงดึงกระดูก (Traction)	57
ความหมายของการถ่วงดึงกระดูก	57
ชนิดของการถ่วงดึงกระดูก	58
วัตถุประสงค์ของการถ่วงดึงกระดูก	59
หลักการของการถ่วงดึงกระดูก	60

ขั้นตอนและอุปกรณ์ในการถ่วงดึงกระดูก	62
1. การถ่วงดึงกระดูกผ่านแรงดึงจากพลาสติก (skin traction)	62
2. การถ่วงดึงกระดูกด้วยเหล็กโดยตรงผ่านกระดูก (skeletal traction)	64
ภาวะแทรกซ้อนของการถ่วงดึงกระดูก	66
การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการถ่วงดึงกระดูก	66
การพยาบาลก่อนได้รับการถ่วงดึงกระดูก	66
การพยาบาลหลังได้รับการถ่วงดึงกระดูก	67
สรุป	68
กรณีศึกษาผู้ป่วยที่ได้รับการถ่วงดึงกระดูกแบบ skeletal traction	69
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยถ่วงดึงกระดูกแบบ skeletal traction	70
แผนการพยาบาลผู้ป่วยถ่วงดึงกระดูกแบบ skeletal traction	71
กรณีศึกษาผู้ป่วยที่ได้รับการถ่วงดึงกระดูกแบบ skin traction	86
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยถ่วงดึงกระดูกแบบ skin traction	87
แผนการพยาบาลผู้ป่วยถ่วงดึงกระดูกแบบ skin traction	88
เอกสารอ้างอิง	91

บทที่ 3 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย (INTERNAL FIXATION)

ความหมายของการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	93
วัตถุประสงค์ของการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	94
ข้อบ่งชี้ของการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	94
วัสดุสำหรับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	94
ภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายใน	100
การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายใน	101
การพยาบาลก่อนผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	101
การพยาบาลหลังผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	102
สรุป	105
กรณีศึกษาผู้ป่วยกระดูกหักและได้รับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	105
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	106
แผนการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายในร่างกาย	107
เอกสารอ้างอิง	121

บทที่ 4 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก

(EXTERNAL FIXATION)

ความหมายของการยึดตรึงกระดูกภายนอก	123
วัตถุประสงค์ของการยึดตรึงกระดูกภายนอก	124
ข้อบ่งชี้ของการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	125
วัสดุยึดตรึงกระดูกภายนอก	125
ประโยชน์ของการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	127
ภาวะแทรกซ้อนของการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	127
การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	128
การพยาบาลก่อนผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	128
การพยาบาลหลังผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	129
สรุป	133
กรณีศึกษาผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	134
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	135
แผนการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดยึดตรึงกระดูกภายนอก	136
เอกสารอ้างอิง	150

บทที่ 5 การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม (KNEE ARTHROPLASTY)

โรคข้อเข่าเสื่อม	153
พยาธิสภาพของโรคข้อเข่าเสื่อม	153
ชนิดของโรคข้อเข่าเสื่อม	155
สาเหตุของโรคข้อเข่าเสื่อม	155
อาการและอาการแสดงของโรคข้อเข่าเสื่อม	156
การรักษาโรคข้อเข่าเสื่อม	157
การผ่าตัดข้อเข่าเทียม	158
ชนิดของการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	158
1. การเปลี่ยนผิวข้อเข่าเทียมทั้งหมด	158
2. การเปลี่ยนผิวข้อเข่าเทียมบางส่วน	159
ข้อบ่งชี้ในการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	160
ภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	160
การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	160
การพยาบาลก่อนผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	160
การพยาบาลหลังผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	161
สรุป	164
กรณีศึกษาผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	164
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	165

แผนการพยาบาลผู้ป่วยเปลี่ยนข้อเข่าเทียม	166
เอกสารอ้างอิง	182
บทที่ 6 การพยาบาลผู้ป่วยการผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม (HIP ARTHROPLASTY)	185
ภาวะกระดูกสะโพกหัก	185
พยาธิสภาพของกระดูกสะโพกหัก	186
ชนิดของภาวะกระดูกสะโพกหัก	187
สาเหตุของกระดูกสะโพกหัก	189
อาการของกระดูกสะโพกหัก	190
การรักษาภาวะกระดูกสะโพกหัก	191
การผ่าตัดเปลี่ยนข้อสะโพกเทียม	191
ชนิดของการผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	192
วิธีการผ่าตัดกระดูกสะโพก	193
ชนิดของการยึดตรึงกระดูกในการผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	194
ภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดกระดูกสะโพกหัก	196
การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	202
การพยาบาลผู้ป่วยก่อนผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	202
การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	203
สรุป	207
กรณีศึกษาผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	208
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	208
แผนการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	210
เอกสารอ้างอิง	226
บทที่ 7 การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดกระดูกสันหลัง	227
กายวิภาคศาสตร์ของกระดูกสันหลัง	227
ข้อบ่งชี้ของการผ่าตัดกระดูกสันหลัง	228
วิธีการผ่าตัดกระดูกสันหลัง	229
กรณีศึกษาผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลัง	230
สรุปข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลัง	232
แผนการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกสันหลัง	233
เอกสารอ้างอิง	244
ดัชนี	245
ประวัติผู้เขียน	250

สารบัญรูป

รูปที่ 1-1	หลักการเน้น 3 จุด	2
รูปที่ 1-2	เฟือกอ่อนรองท้องแขน	3
รูปที่ 1-3	เฟือกอ่อนรองหลังขา	3
รูปที่ 1-4	เฟือกแข็ง	3
รูปที่ 1-5	เฟือกโยแก้ว	3
รูปที่ 1-6	อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใส่เฟือก	6
รูปที่ 1-7	สำลีรองเฟือก	6
รูปที่ 1-8	ผ้ายี่ดรองเฟือก	7
รูปที่ 1-9	การจุ่มม้วนเฟือกในน้ำ	7
รูปที่ 1-10	การพันม้วนเฟือก	7
รูปที่ 1-11	การลูบเฟือก	8
รูปที่ 1-12	เฟือกที่เสร็จสมบูรณ์	8
รูปที่ 1-13	การรองเฟือกด้วยสำลีรองเฟือก	8
รูปที่ 1-14	การคลี่พับม้วนเฟือก	9
รูปที่ 1-15	การแช่ม้วนเฟือกในน้ำ	9
รูปที่ 1-16	การวางเฟือกแล้วพันผ้ายี่ด	9
รูปที่ 1-17	การตรวจการไหลเวียนเลือด	10
รูปที่ 1-18	แผลหลังผ่าตัดกรีดพังผืด	11
รูปที่ 1-19	การเจาะเปิดเฟือกบริเวณหน้าท้อง	11
รูปที่ 1-20	การทำช่องเปิดเฟือก	12
รูปที่ 1-21	เครื่องตัดเฟือก	13
รูปที่ 1-22	การวางตำแหน่งเลื่อยตัดเฟือก	13
รูปที่ 1-23	การวางเฟือกบนโครงเหล็กวางขา	15
รูปที่ 1-24	การวางเฟือกบนหมอน	15
รูปที่ 1-25	ผ้าคล้องแขน	15
รูปที่ 1-26	เตียงที่มีการติดตั้งราวโหนตัว	15
รูปที่ 1-27	การใส่เฟือกแบบ cylinder cast	18
รูปที่ 1-28	อุปกรณ์ช่วยบริหารปอด	19
รูปที่ 1-29	ไม้นันรักแร้/ไม้ค้ำยัน	21
รูปที่ 1-30	จังหวะการเดินแบบ 4-point gait	21
รูปที่ 1-31	จังหวะการเดินแบบ 3-point gait	22
รูปที่ 1-32	จังหวะการเดินแบบ 2-point gait	22

รูปที่ 1-33	การเดินแบบ swing-to crutch gait	23
รูปที่ 1-34	การเดินแบบ swing-though crutch gait	23
รูปที่ 1-35	ไม้เท้า	24
รูปที่ 1-36	โครงเหล็กสี่ขา	24
รูปที่ 1-37	การใช้โครงเหล็กสี่ขา	24
รูปที่ 1-38	ลักษณะการหัก	26
รูปที่ 1-39	ลักษณะเฝือก	26
รูปที่ 2-1	การดัดกระดูกสันหลังส่วนคอ	58
รูปที่ 2-2	การถ่วงดัดกระดูกโดยตรง	58
รูปที่ 2-3	การถ่วงดัดกระดูกด้วยพลาสติกผ่านผิวหนัง	59
รูปที่ 2-4	การจัดให้มีแรงต้านในทิศทางตรงกันข้าม	60
รูปที่ 2-5	สาเหตุของแรงเสียดทาน	60
รูปที่ 2-6	การป้องกันการเกิดแรงเสียดทาน	61
รูปที่ 2-7	การจัดลักษณะแนวการดัดผ่านแนวการหักของกระดูก	61
รูปที่ 2-8	ชุดถ่วงดัดกระดูกแบบสำเร็จรูป	62
รูปที่ 2-9	ลักษณะของตุ้มน้ำหนัก	62
รูปที่ 2-10	การรองสำลิตั้งปุ่มกระดูก	63
รูปที่ 2-11	การติดแถบพลาสติกที่ขาสองด้าน	63
รูปที่ 2-12	ระยะห่างของแผ่นพลาสติก	63
รูปที่ 2-13	การพันด้วยผ้ายึด	63
รูปที่ 2-14	การต่อเชือก	63
รูปที่ 2-15	การวางแนวเชือกผ่านรอก	63
รูปที่ 2-16	โครงเหล็กทรงขา	64
รูปที่ 2-17	การใช้ส่วนหางกระดูก	65
รูปที่ 2-18	การแทงเหล็กผ่านกระดูก	65
รูปที่ 2-19	การสวมโครงครอบ	65
รูปที่ 2-20	การดัดเชือกผ่านรอก	65
รูปที่ 2-21	การครอบปลายเหล็กและการพันก๊อช	65
รูปที่ 2-22	ผลกดทับในการถ่วงดัดกระดูกแบบ skin traction	66
รูปที่ 2-23	การใช้อุปกรณ์ป้องกันขาบิด	67
รูปที่ 2-24	ภาพถ่ายเอกซเรย์การหักของกระดูก	69
รูปที่ 2-25	ภาพถ่ายเอกซเรย์หลังการใส่อุปกรณ์	69
รูปที่ 2-26	การถ่วงดัดกระดูกแบบ skeletal traction	69
รูปที่ 2-27	ภาพถ่ายเอกซเรย์การหักของกระดูก	86
รูปที่ 2-28	การถ่วงดัดกระดูกแบบ skin traction	86

รูปที่ 3-1	KIRSCHNER WIRE (K-WIRE)	95
รูปที่ 3-2	TENSION BAND WIRING (TBW)	95
รูปที่ 3-3	STEINMANN PIN	95
รูปที่ 3-4	หมุดเกลียวโลหะยึดกระดูกชนิด cortical screw	96
รูปที่ 3-5	หมุดเกลียวโลหะยึดกระดูกชนิด cancellous screw	96
รูปที่ 3-6	หมุดเกลียวโลหะยึดกระดูกชนิด cannulated screw	96
รูปที่ 3-7	หมุดเกลียวโลหะยึดกระดูกชนิด pedicular screw	97
รูปที่ 3-8	หมุดเกลียวโลหะยึดกระดูกชนิด inference screw	97
รูปที่ 3-9	หมุดเกลียวโลหะยึดกระดูกชนิด dynamic hip screw	98
รูปที่ 3-10	แผ่นตามกระดูกชนิด small DCP plates	98
รูปที่ 3-11	แผ่นตามกระดูกชนิด neutralization plate fixation	98
รูปที่ 3-12	แผ่นตามกระดูกชนิด buttress plate fixation	99
รูปที่ 3-13	แผ่นตามกระดูกชนิด angles blade plate	99
รูปที่ 3-14	แกนโลหะตามกระดูกชนิด intramedullary nail: IM nail	99
รูปที่ 3-15	แกนโลหะตามกระดูกชนิด AO interlocking nail	100
รูปที่ 3-16	ภาวะกระดูกอักเสบติดเชื้อเรื้อรัง	101
รูปที่ 3-17	ขูดระบายเลือด	103
รูปที่ 3-18	ภาพถ่ายรังสีการหักของกระดูก	105
รูปที่ 3-19	ภาพถ่ายรังสีหลังการผ่าตัด	105
รูปที่ 4-1	กระดูกหักแบบชิ้นเล็กชิ้นน้อย	124
รูปที่ 4-2	การยึดตรึงกระดูกภายนอก	124
รูปที่ 4-3	ลักษณะ ring external fixator	125
รูปที่ 4-4	ลักษณะ pin external fixator	125
รูปที่ 4-5	ลักษณะของเหล็กแหลม	126
รูปที่ 4-6	ลักษณะของข้อต่อ	126
รูปที่ 4-7	ลักษณะของแกน	126
รูปที่ 4-8	ลักษณะการหลวมของแท่งหมุด	128
รูปที่ 4-9	วิธีการดูแลผิวหนังรอบแท่งหมุด	129
รูปที่ 4-10	ลักษณะสิ่งคัดหลั่งที่ออกจากแผล	131
รูปที่ 4-11	การยกขาสูงบนหมอน	132
รูปที่ 4-12	การแขวนแขนสูง	132
รูปที่ 4-13	ภาพถ่ายเอกซเรย์การหักของกระดูก	134
รูปที่ 4-14	ภาพถ่ายเอกซเรย์หลังการใส่อุปกรณ์	134
รูปที่ 4-15	การยึดตรึงกระดูกภายนอกร่างกาย	134

รูปที่ 5-1	ลักษณะข้อเข่าเสื่อม	154
รูปที่ 5-2	ภาพถ่ายรังสีภาวะข้อเข่าเสื่อม	154
รูปที่ 5-3	ลักษณะข้อเข่าเสื่อมแบบข้อเข่าชิด	157
รูปที่ 5-4	ก่อนและหลังผ่าตัดข้อเข่าเทียม	158
รูปที่ 5-5	การผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมทั้งหมด	159
รูปที่ 5-6	การผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมบางส่วน	159
รูปที่ 5-7	การพันสำลีพุงเข่า	161
รูปที่ 5-8	แผลหลังผ่าตัดข้อเข่าเทียม	162
รูปที่ 5-9	เครื่องบริหารข้อเข่าอย่างต่อเนื่อง	163
รูปที่ 5-10	ภาพถ่ายทางรังสีและการรักษาข้อเข่าเสื่อมด้วยวิธีการผ่าตัดข้อเข่าเทียม	164
รูปที่ 6-1	ลักษณะ closed nondisplaced fracture neck of left femur (GARDEN TYPE I)	187
รูปที่ 6-2	ลักษณะ closed fracture left neck femur (GARDEN IV)	188
รูปที่ 6-3	ลักษณะ displaced intertrochanteric fracture of left femur (EVAN I)	189
รูปที่ 6-4	ผิวกระดูกข้อขาดเลือด	191
รูปที่ 6-5	การเปลี่ยนข้อสะโพกเทียมเพียงด้านเดียว	192
รูปที่ 6-6	การเปลี่ยนข้อสะโพกเทียมทั้งหมด	193
รูปที่ 6-7	cemented total hip replacement/cemented total hip arthroplasty	194
รูปที่ 6-8	cementless bipolar hemiarthroplasty of the right hip	195
รูปที่ 6-9	ลักษณะ ender nail	196
รูปที่ 6-10	ข้อสะโพกเทียมหลุด	197
รูปที่ 6-11	การเลื่อนหลุดของกระดูกสะโพกเทียม	197
รูปที่ 6-12	การหักของข้อสะโพกเทียม	200
รูปที่ 6-13	ลักษณะแผลกดทับที่อาจเกิดขึ้นหลังผ่าตัดข้อสะโพกเทียม	201
รูปที่ 6-14	ลักษณะ patient control analgesia: PCA	204
รูปที่ 6-15	การใช้หมอนกันระหว่างขาหรือหมอนรูปตัว เอ	204
รูปที่ 6-16	ความแตกต่างของหมอนนอน	206
รูปที่ 6-17	ลักษณะ closed fracture left neck femur (GARDEN IV)	209
รูปที่ 6-18	การผ่าตัด unipolar hemi-arthroplasty with cemented Austin-Moore prosthesis	209
รูปที่ 7-1	ภาพถ่ายรังสีแสดงการหักของกระดูกสันหลัง (L2)	230
รูปที่ 7-2	ภาพถ่ายรังสีหลังการผ่าตัดกระดูกสันหลัง	231